

Karanedev Ivánné

Tájékoztató a Népjóléti Minisztérium 1. sz. Fiúnevelő Intézete rendeltetési céljáról

Az 1995. évi XLI. törvény 13.§-a, valamint a 6./1996./VII.12. IM. rendelet a magyar jogalkotásban, a család, gyermek és ifjúságvédelem fejlődésében történelmi értékű. Hazai és nemzetközi viszonylatban is elsőként rendelkezik a bűnelkövető fiatalok előzetes letartóztatásának javító-nevelőintézetben is lehetséges végrehajtásáról. A fiatalok esetében erre kijelölt hely: Népjóléti Minisztérium 1. sz. Fiúnevelő Intézete (Budapest III., Szőlő u. 60.) A fenti intézmény 1952-től javítóintézetként működött, az utóbbi évtizedekben az enyhén fogyatékos értelmű bűnelkövető fiatalok kompenzáló nevelésére centráltnak. 1996. május 1-től bírói és ügyészi rendelkezés nyomán előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok fiúkat fogad be. A fiatalok előzetes letartóztatásának ez az új lehetősége annak a szemléletmódnak a reprezentálása, mely szerint a fiatalok bűnelkövetés személyiségzavar, problémás magatartás és mint ilyen jogi, pedagógiai és pszichológiai módszerekkel történő kezelést igényel, az előzetes letartóztatás első pillanatától kezdődően. E gondolat gyakorlati megvalósítása a jogalkotók és a gyermekmentés iránt elkötelezett szakemberek nagyszerű alkotása. Megfelel, sőt továbbviszi az ENSZ alapokmányokban rögzített szellemiséget a veszélyeztetett, deviáns fejlődési irányt mutató fiatalok védelmével, segítségével kapcsolatban. A fiatalok előzetes letartóztatásának javítóintézetben lehetséges végrehajtása kivédi az egyébként alig elkerülhető börtönártalmakat fizikális, értelmi és mentális vonatkozásban egyaránt. Még a további kriminalizálódás veszélyeitől, s előtérbe helyeződik a minden fiút, – így a bűnelkövetőt is –, alanyi jogon megillető fejlődéshez való jog. A jogilag erős keretekben a klasszikus és modern, alternatív és speciális pedagógiai módszerek ötvöződnek a pszichológia, szociálpszichológia, szociálpedagógia módszereivel. Hatásuk eredményeként aktivizálódik a fiatalok személyiség energiakészlete és pozitív irányba erősödik fel. Közel egy éves tapasztalatunk a fiatalok fiú javítóintézetben történő előzetes letartóztatásának eredményeivel kapcsolatban pedagógiai optimizmusra jogosítók.

Farkas Judit

Fiatalok cigány elitáltak nevelése Tökölön

A cigányság a legnagyobb lélekszámú etnikum Magyarországon ám nem teljes jogú tagjai a magyar társadalomnak. Maga a cigány fogalom sem tisztázott teljes mértékben. Kisebbségi jogaik körül rengeteg a probléma. A jog nem tesz különbséget bűnözők között etnikai alapon. Tökölön sincs semmiféle megkülönböztetés, mégis óriási az ellentét a nevelővel szemben, ezt otthonról hozták magukkal. Cigányul megszólítva őket lassan oldódnak, kiderül, hogy tragikus hiányaik vannak a világ és önmaguk megismerésében, nem ismerik a cigányság történetét. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a sikeres nevelőmunka lényege, hogy saját kultúrájukon keresztül kell velük kommunikálni.